

**Marele
Pescar**

Lloyd C. Douglas

Marele Pescar

Traducere de Raluca Mirăuță

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Marele Pescar

de Lloyd C. Douglas

Copyright © 2022 Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0359 800 333; 0728 874 975; 0259 469 057

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României DOUGLAS, LLOYD CASSEL

Marele pescar / Lloyd C. Douglas ; trad. de
Raluca Mirăuță. - Oradea : Casa Cărții, 2022

ISBN 978-606-732-223-1

I. Mirăuță, Raluca (trad.)

821.111

Traducerea: Raluca Mirăuță

Editarea: Lavinia Filipaș

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Corectura: Mirela Ștefan

Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea

Tel./Fax: 0259 472 640

Cuprins

Capitolul I	7
Capitolul II	40
Capitolul III	74
Capitolul IV	106
Capitolul V	133
Capitolul VI	178
Capitolul VII	205
Capitolul VIII	232
Capitolul IX	254
Capitolul X	278
Capitolul XI	313
Capitolul XII	339
Capitolul XIII	357
Capitolul XIV	385
Capitolul XV	399
Capitolul XVI	421
Capitolul XVII	443
Capitolul XVIII	462
Capitolul XIX	475
Capitolul XX	498
Capitolul XXI	515
Capitolul XXII	517
Capitolul XXIII	539
Capitolul XXIV	552
Capitolul XXV	571
Capitolul XXVI	579
Capitolul XXVII	587
Capitolul XXVIII	603
Capitolul XXIX	621
Capitolul XXX	632

Capitolul I

Abia trecuse de amiaza zilei liniștite de vară, în munții de miazăzi ai Arabiei. Ca un umbrar peste domeniul bine păzit al regelui, aflat la o milă deasupra Mării Moarte și la vreo zece mile spre răsărit de ea, se strânseseră grămezi nemișcate de nori alburii, prietenoși, spânzurați de plafonul îndepărtat al cerului azuriu.

Iarna precedentă adusese ninsori neobișnuit de abundente, nu doar peste pământurile regelui, ci pretutindeni în țară. Va urma, de bună seamă, un sezon cu roade bogate pentru toți, iar belșugul avea să potolească în mare măsură ciondănelile intertribale și nemulțumirea generală a supușilor. Arabia prevedea o vară relativ pașnică.

Privit dinspre intrarea principală a taberei regale, platoul vâlurit găzduia o pășune bogată, pe care o mie de oi proaspăt tunse, nepăsătoare la îmboldirile supărătoare ale mieilor lacomi de lapte, pășteau fără nesaț, de parcă instinctul le spunea că anul viitor va fi secetos, deci aducător de foamete.

O foamete deloc improbabilă, căci nimeni nu putea ști unde aveau să cadă ninsorile data viitoare. Aproape că nu existau doi ani consecutivi în care iarna să se abată asupra aceluiași regiuni. De aici obiceiurile nomade ale poporului. Arabii nu dețineau proprietăți permanente, nu își clădeau locuințe permanente. Locuiau în corturi; și, împreună cu turmele lor, urmăreau neabătut zăpada și iarba. Toți, în afară de rege, a cărui tabără avea o locație stabilă. Când regele avea nenorocul unui sezon secetos, triburile îi umpleau de îndată punga.

Puțini se plângeau de această orânduire, căci coroana Arabiei era mai mult decât o podoabă purtată la ocazii speciale. Țara nu

se putea lipsi de regele ei. Își câștiga pe drept veniturile și onorurile. Numai un bărbat puternic și curajos, cu mână de fier ar fi putut cârmui cu dreptate triburile de oameni fără astâmpăr, cutezători și într-o perpetuă rivalitate, cunoscuți în tot Răsăritul pentru iuțeala la mânie și priceperea cu care își mânuiau pumnalele.

De mult nu mai fusese condusă Arabia de un stăpân înzes-trat cu tăria morală și fizică pe care le dovedea regele Aretas. Își câștigase respectul tuturor pentru maniera neînduplecată în care le făcea dreptate, în egală măsură, și bogaților și săraci-lor. Favoritismele nu-și aveau locul la curtea sa. Toată lumea îi admira fermitatea, se temea de încruntarea lui și – de cele mai multe ori – se supunea poruncilor sale.

Firește, ar fi o neghiobie să spunem că poporul arab îi era devotat lui Aretas dintr-o pornire sentimentală. În situații grele, regele nu ar fi putut conta pe afecțiunea lor; nu voia decât supu-nere din partea poporului – o supunere promptă și totală. Însă câțiva oameni îl iubeau totuși cu sinceritate pe Aretas cel taci-turn, cu chip sobru și sânge rece.

Mai presus de toți, Arnon, fiica lui orfană de mamă, asupra căreia regele revărsase încă din pruncie o tandrețe ce i-ar fi lăsat fără cuvinte pe șeicii prădalnici, ce nu o dată fuseseră reduși la tăcere de pedepsele sale aspre. Și mai era și bătrânul Kedar, ce purta pe trup urmele a nenumărate bătălii. El îl învățase pe rege să călărească pe când era doar un copilandru de zece ani, îl veghease încordând cu măiestrie arcul încă din primii ani ai adolescenței și îl urmăse apoi cu venerație în toate aventurile sale primejdioase ca prinț și, mai apoi, ca rege. Nu trebuie uitați nici cei doisprezece sfătuitori care, în mai mică sau mai mare măsură, se bucurau de încrederea regelui. Mai ales Ilderan, căpe-tenia Sfatului împărătesc. Și tânărul Zendi, cel mai mare dintre fiii lui Ilderan care, după cum bănuia toată lumea, avea să se căsătorească în curând cu prințesa Arnon, de care îi mersese ves-tea că era îndrăgostit până peste cap. De bună seamă că nunta se va înfăptui azi-măine, gândeau ei, căci prințesa împlinise nu demult șaisprezece ani.

Triburile, ce rareori se învoiau asupra vreunui lucru, de această dată aprobau în unanimitate această alianță. Lăsând la o parte că Arnon se bucura de trecere pentru frumusețea ei, iar Zendi pentru curajul lui aproape nebunesc, privind în perspectivă căsnicia lor, se prea putea ca peste o vreme, Zendi să le devină cârmuitor. Căci, conform cutumei, dacă un rege arab era lipsit de urmași de parte bărbătească, tronul i se cuvenea casei căpeteniei Sfatului. Ilderan avea aproape șaiszeci de ani. Dacă i s-ar întâmpla ceva lui Aretas – lucru ușor de crezut, dacă ne gândim la stilul său periculos de viață – tânărul și galantul Zendi i-ar fi putut urma la tron, ipoteză pe care o acceptau cu toții. Toată Arabia aștepta cu nerăbdare nunta regală, prilej de măreață sărbătoare. Evenimentul avea să țină o săptămână întreagă, cu jocuri, întreceri și ospăț bogat.

La umbra unui pâlc de sălcii aplecate peste un pâraiaș ce izvora din stâncă, nu departe de tabăra regală, Arnon îl aștepta pe tatăl ei să se întoarcă. Regele plecase călare, în zori, spre tabăra lui Ilderan, aflată la șapte mile spre răsărit. Când i se alăturase la gustarea de dimineață, odată cu ivirea primelor raze de soare, Arnon îl găsisese pe tatăl ei irascibil și tăcut.

— S-a întâmplat ceva, tată? îndrăznise fiica lui să îl întrebe.

Răspunsul regelui s-a lăsat îndelung așteptat. Ridicând încet privirea, ținutise îngândurat peretele din spatele fetei.

— Nimic de care e nevoie să știi și tu, îi spusese, ca de la mare depărtare.

Arnon nu stăruise cu întrebările. Tatăl ei se grăbise să își termine gustarea, apoi, din ușa cortului, se întorsese să îi spună:

— Merg să mă sfătuiesc cu Ilderan. Mă întorc înainte de amiază.

Vreme îndelungată, Arnon stătuse de una singură, întrebându-se ce se întâmplase. Poate că avea de-a face cu solia primită de tatăl ei în ziua dinainte. Firește că nu era nimic ciudat legat de sosirea unui mesager cu o epistolă. Doar se întâmpla aproape zi de zi. Însă mesagerul acela – pe care îl văzuse cu ochii ei plecând călare – părea de la mari depărtări. Îl însoțeau

vreo șase slujitori și o caravană încărcată. Măgărușii arătau de parcă ar fi cărat poveri mult peste puterea lor. După plecarea mesagerului, regele se retrăsese în odăile sale. Era limpede că nu voia să fie deranjat.

Vreme îndelungată, Arnon se plimbă fără astâmpăr pe sub sălcii, încercând să descifreze cimilitura. Însă ochii ei căprui închis, încordați în așteptare, se lumina brusc la vederea tatălui său ce înainta pe drumul bătătorit, galopând pe armăsarul său alb. Știa ce are de făcut. Ieșind de sub umbra copacilor, se opri lângă poteca pentru cai, cu brațele frumoase ridicate drept în sus. Aretas se aplecă mult spre stânga și, în timp ce armăsarul încetinea pasul, cuprinse cu brațul drept mijlocul subțire al fetei, ridicând-o ușurel peste umărul calului și apoi în șa, alături de el. Arnon chicoti, apăsându-și obrazul de barba scurtă și cărunță a tatălui ei. Câteva clipe, nu au schimbat o vorbă.

— Te frământă ceva foarte serios, nu-i așa, tată? murmură într-un final Arnon.

Regele struni calul, domolindu-l.

— Am primit un mesaj neobișnuit din partea lui Irod, regele iudeilor, rosti Aretas, obligând armăsarul năvăș să treacă la pas. Irod vrea să mă întâlnesc cu el la un sfat de taină, peste douăsprezece zile, în cetatea Petra.

— Ce mă bucur pentru tine, tată! exclamă Arnon. Mereu ai spus că îmi dorești să vizitezi cetatea aceea minunată. Dar, băgând de seamă lipsa de entuziasm a tatălui ei, mai riscă o întrebare: Ai de gând să te duci, nu-i așa?

— Da; pare o întâlnire importantă.

— Dar nu e drum lung de la Ierusalim la Petra? Mă întreb de ce regele evreu vrea să țină sfatul tocmai acolo.

— Poate pentru că discuțiile vor avea de-a face și cu Petra.

După încă un răstimp de tăcere, Arnon îndrăzni iarăși:

— Nu cumva aceasta este prima solie primită de la regele iudeilor?

— Ba chiar așa. Primul mesager dintr-acolo care ne-a trecut hotarul în ultimii ... Aretas se opri să socotească.

— Ultimii o sută de ani? încercă Arnon să ghicească.

— Mai degrabă o mie! zise Aretas. De fapt, mult mai mult de o mie!

— Și ce crezi despre treaba asta, tată? Ce vrea de la noi regele iudeu?

Aretas clătină din cap. Iată că ajungeau în tabără. Gărzile le ieșiră în întâmpinare. Arnon se eliberă din brațele tatălui ei și lunecă ușor pe pământ. Coborând din șa, regele îi făcu semn bătrânului Kedar să se apropie, în timp ce slujitorii îi luau calul.

— Vei pregăti de îndată cele de trebuință pentru o expediție la Petra. Plecăm în ziua a treia a săptămânii. Sfetnicii ne vor însoți, precum și un corp de gardă din douăzeci de soldați călare. S-ar putea să ne ridicăm tabăra la Petra pentru doar o zi – sau pentru zece. Acest lucru nu este încă hotărât. Sfetnicii își vor primi poruncile de la Ilderan. Dar de toate celelalte detalii te vei ocupa tu.

— Corturile de ceremonie? întrebă Kedar, semn că bătrânii săi ochi, încă ageri, zăriseră însemnele regale de pe harnașamentul mesagerului din ziua precedentă.

— Nu, răspunse Aretas. Vom lua cu noi doar echipamentul pe care îl folosim de obicei când vizităm triburile.

Kedar își înclină capul cărunt, pe fața sa brăzdată de riduri adânci citindu-se dezamăgirea. Simți imboldul să sugereze că dacă evenimentul era deosebit de important, regele ar trebui să își afișeze mai vizibil însemnele și rangul. Tocmai se întorcea să plece, când Aretas adăugă, pe un ton răstit:

— Și, Kedar ... Deși poate ai oarecare bănuieli privind natura călătoriei noastre la Petra, în caz că te întreabă cineva ce punem la cale, vei răspunde că nu știi nimic; de fapt, chiar acesta este adevărul.

Retrăgându-se în încăperile private, regele se cufundă iarăși în gânduri, încercând să descâlcească enigma. Ce chestiune urgentă să-l fi determinat pe mândrul și teatralul Irod să ignore dușmănia de veacuri dintre popoarele lor?

Vreme de cincisprezece secole, lăsând la o parte faptul că, după hartă, cele două țări se învecinau – căci hotarul dintre ele era doar un râuleț năvalnic pe care și un băiețel îl putea traversa în miezul verii – arabii și evreii fuseseră vrăjmași înverșunați. Vechea zăzanie nu își trăgea rădăcinile din incompatibilitățile rasiale – deși nenumărate și acestea. Nu, ci antipatia se născuse în urma unei întâmplări bine-cunoscute, petrecute acum multă vreme: atât de demult, încât nimeni nu știa dacă o parte din ea nu era cumva un simplu mit. Dar indiferent cât din poveste va fi fost real și cât ficțiune, neîndoielnic ea stătea la originea urii înverșunate dintre cele două popoare.

Dacă e să ne luăm după saga cântată în jurul focurilor de tabără ale arabilor de menestrelii rățăcitori, un călător înțelept și bogat se aventurase din Caldeea tocmai până la Câmpiile lui Mamre. Era o poveste lungă, însă rapsozii nu omiteau niciodată amplul tribut față de Caldeea, ca tărâm al prorocilor și înțelepților, al oracolelor și astrologilor. În Caldeea, bărbații aveau vise profetice și le erau încredințate taine celeste. Avraam, cel mai de seamă dintre toți, grație învățaturii și înțelepciunii sale, primise poruncă divină să pornească într-o lungă călătorie spre miazăzi și să întemeieze un nou popor.

Însă profeția risca să rămână neîmplinită, căci anii treceau și fondatorul noului popor tot nu avea urmași. Sara, soția lui, era stearpă.

Pentru a rezolva problema, frământatul idealist a obținut învoirea soției sale pentru alianța cu o frumoasă și tânără indigenă, aflată în slujba lor. Celor doi li s-a născut un fiu. L-au numit Ismael. Era un copil frumos, încăpățânat și aventuros, devotat pe de-a-ntregul mamei sale născute în pustie, cu care semăna izbitor. Deloc de mirare, Sara nu îl simpatiza. Avraam, pe de altă parte, admira vioiciunea și curajul băiatului, însă Ismael îi dădea mari bătăi de cap bătrânului, ale cărui ceasuri de meditație pioasă se scurtau tot mai mult și nu mai erau la fel de liniștite.

Ca și cum această situație domestică nu ar fi fost suficient de încâlcită, Sara a surprins pe toată lumea dând naștere și ea unui fiu, ce a primit numele Isaac. Nu era un copil robust. Avea

probleme de vedere atât de grave, încât spre sfârșitul vieții avea să orbească de-a binelea. Nu se putea măsura cu fratele său vitreg, vânosul Ismael. Pentru scurtă vreme, toate personajele au încercat să se poarte politicos și conciliant, însă inevitabilul conflict mocnit căpăta proporții tot mai alarmante. Sara a renunțat la orice efort de a-și ascunde ura înverșunată față de tânăra Agar și de vijeliosul fiu al acesteia.

— Șarlatanii ăștia trebuie să plece, se auzi la un moment dat vocea ei stridentă. Astăzi! Acum!

Cu inima îndoită, cum era de așteptat, Avraam i-a condus pe Agar și pe fiul lor, în care mustea revolta, până la hotarul pământurilor sale, i-a dat femeii uluite o pâine și un urcior cu apă și i-a arătat drumul spre miazănoapte, în munți. Totul, fără un cuvânt. După aceea, bătrânul s-a întors și a pornit cu pași greoi spre mica sa așezare de corturi. Agar nu a privit înapoi.

Când rapsozii itineranți cântau vechea poveste care, în pofida trecerii anilor, nu-și pierduse nimic din magie, ei aminteau că în acea zi Ismael atinsese vârsta deplinei bărbății. Poate că exagerau un pic în această privință, deși băiatul trecuse deja prin destule peripeții, care îi grăbiseră maturizarea. Ismael jură mamei sale că de atunci încolo, pentru veșnicie, el și sămânța sa vor fi în dușmănie cu toți ceilalți din casa tatălui său.

Căutând refugiu la triburile sălbatiche nomade de păstori și crescători de cămile din munții dinspre miazănoapte, Ismael a ajuns în scurtă vreme conducătorul lor, unanim recunoscut. Își croise drum spre putere cu o îndrăzneală și lipsă de scrupule ce le câștigase admirația și supunerea. Nu era lucru ușor să coalizezi atâtea elemente discordante, într-un tot care semăna a națiune, dar, înainte ca fiul puternic și neînfricat al Agarei să împlinească treizeci de ani, sălbaticii pustiei, călăreți neînfricați și războinici pe măsură, se lăudau cu numele de „ismaeliți”. Numele acesta era respectat și temut, deopotrivă de cârmuitori și de tâlharii la drumul mare, pretutindeni de la râul Iordan până la Marea Mediterană și din Damasc la Gaza. Odată cu trecerea timpului, noua națiune de sălbatici a devenit cunoscută ca „Arabia”, care înseamnă literal „oameni la pândă”.

Urmașii lui Isaac și ai fiului său Iacov, mai înzestrat, dar și mai lipsit de scrupule decât tatăl său, și-au croit cu greu – după multe întâmplări nefericite și perioade de pribegie, inclusiv o robie lungă și umilitoare în Egipt – drumul spre „Țara Făgăduinței”, având drept hotar de apus cea mai străbătută mare a lumii, iar marginea de răsărit la doar o aruncătură de băț de teritoriul stăpânit de Oamenii la pândă. Dacă vreun străin nesăbuit întreba: „De ce se urăsc atât de mult evreii și arabii?”, i se răspundea: „Stă scris în profețiile sacre ale ambelor popoare că sunt meniți să trăiască într-o dușmănie fără de sfârșit.”

Astfel stând lucrurile, e de la sine înțeles că atunci când descendenții celor două familii ale tatălui Avraam se întâlneau, nu își zâmbeau, nici nu se salutau. Nu împărțeau niciodată o pâine; nu se ajutau niciodată, oricât de disperată era situația. Când trebuia să încheie afaceri, o făceau cât mai concis și arțagos cu putință; odată ce ajungeau la o învoială, își întorceau spatele și scuiپau zgomotos pe pământ. Rareori se ajungea la conflicte armate între cele două popoare, însă când era cazul, se spune că până și fiarele sălbatice se arătau în câmp deschis, pentru a deprinde noi tehnici de luptă pe viață și pe moarte. Adesea, gâlcevitorii copii ai lui Avraam se luau la ceartă: țipau, gesticulau și se ocărau între ei, căci limbile celor două popoare – având origine comună – abundau în invective și modalități ingenioase de a formula insulte dintre cele mai colorate. Niciuna dintre națiuni nu își trimise vreodată ambasadori pe lângă curtea celeilalte. Niciuna nu recunoscuse, în mod oficial, existența celeilalte.

A nu se înțelege, însă, că între acești oameni care își purtau un adânc dispreț reciproc nu aveau loc acte de comerț. Antipatiile rasiale nu îi împiedicau pe negustorii dornici de câștig din cele două neamuri să se aventureze de cealaltă parte a Iordanului, pentru acțiuni de contrabandă ce, odată descoperite, i-ar fi uimit și înfuriat teribil pe oamenii de rând din popoarele lor. Negustorii evrei, din fire călători experimentați, treceau în liniște vadul, la pas, însoțiți fiind de caravane de mărfuri importate din diferite ținuturi îndepărtate și nu duceau lipsă de clienți arabi, când își făceau apariția încărcăți cu stofe străine din mătase și catifea,

pânzeturi fine, podoabe de aur, pietre prețioase, ierburi medicinale, mirodenii și alte produse exotice. În asemenea ocazii, era ceva obișnuit ca negocierile să fie purtate cu grosolănia îmbufnată pe care o impunea dușmănia veche de secole; dar, până la urmă, bunurile de mare preț își schimbau proprietarii, iar asinii plecau parcă zburdând spre casă, eliberați de poveri, sub cerul cu lună nouă. Dacă evreii sau arabii ar fi fost înzestrați cu simțul umorului, probabil că toate acestea le-ar fi părut pline de haz.

În ultimii vreo douăzeci de ani, un soi de armistițiu comercial îngăduise unui grup de crescători arabi de cămile să își aducă animalele scumpe și neasemuit de frumoase la renumita expoziție cu licitație organizată anual pe terenul de instrucție acum nefolosit, din apropierea Ierusalimului, în timpul sărbătorii evreiești a Cincizecimii.

La drept vorbind, tocmai farmecul superbelor cămile arabe făcuse faimos în întreg Răsăritul acest târg de Cincizecime, mai ales în ultimii ani. Romanii bogați, aflați într-o permanentă întrecere în privința sumelor exorbitante cheltuite pentru paradele înzorzonate din Orașul Imperial, își trimiteau slujitorii să cumpere cele mai frumoase dintre aceste creaturi maiestuoase, indiferent de prețul cerut de negustori. Evreii, pe de altă parte, dându-și seama că piața de cămile din Ierusalim, unică în felul ei și foarte interesantă, putea atrage patroni din țări îndepărtate, încercau să treacă cu vederea – doar în această zi a anului – că mult-râvnitele cămile erau, de fapt, arăbești. La rândul lor arabii, proprietarii cămilelor, se prefăceau că nu își dau seama – doar în această zi a anului – că încheiau afaceri pe pământurile lui Israel. Și unii și alții bombăneau, se priveau încruntați și scuipau – însă negoțul cu cămile continua nestingherit.

Această afacere cu animale, profitabilă în egală măsură pentru negustorii din Ierusalim, cât și pentru crescătorii arabi, se încheiase în mod neașteptat și dramatic în urmă cu un an. Vara trecută, licitația atrăsese neobișnuit de mulți participanți dintr-străinii cu stare. Veniseră de pretutindeni: romani, egipteni, locuitori din Damasc și Cipru, greci din Petra și Așkelon. Se licita necugetat, iar cămilele arăbești aduceau proprietarilor lor sume

nemaiauzite. Potrivit cutumei, prima oară au fost expuse exemplarele cele mai puțin valoroase din turmă; astfel că, odată cu depănarea orelor după-amiezii, entuziasmul tuturor sporea. În multe dintre licitațiile din urmă, mulțimea vrăjită – printre care se numărau și mulți competitori scoși deja din cursă de creșterea prețurilor – își ținuse răsuflarea, uimită.

După obicei, cel mai frumos exemplar din lot fusese expus abia după adjudecarea tuturor celorlalte. Masculul înalt, roșcovan și semeț, în vârstă de trei ani era, evident, podoaba turmei. În clipa când animalul mândru fusese condus în arenă, doi bărbați bine îmbrăcați, ce nu luaseră parte la vânzările anterioare, își făcuseră loc cu coatele din direcții opuse, manifestând un viu interes pentru exponat. Nu mulți din gloată recunoscuseră pe vreunul; însă Demos, curtenitorul adjudecător grec care îi cunoștea prea bine, simțise că i se taie picioarele. Romanul proaspăt ras, de vârstă mijlocie, având pe cap cununa din aur țesut și vulturul negru pe pieptul tunicii, era agentul legatului Varus, comandantul armatei imperiale din Apus. Celălalt, un evreu costeliv și sobru, cu barbă căruntă și înveșmântat în robă neagră era Ioel, reprezentantul lui Simon Macabeul cel putred de bogat, a cărui putere politică în neamul evreiesc îl ținea pe Irod nezdruncinat pe tronul iudeu; căci familia Macabeilor plătea grosul tributului pe care Roma îl cerea provinciei – iar Irod era omul lor de încredere.

Comandantul Varus, renumit îndeobște pentru părerea înaltă despre sine, era obișnuit să primească ceea ce-și dorea. Simon Macabeul gândea la fel în privința dorințelor proprii. Dacă reprezentanții acestor oameni de seamă s-ar prinde într-un război al ofertelor, în care unul dintre ei ar fi de bună seamă învins, s-ar ivi o situație nedorită, de-a dreptul penibilă. Altădată, de la incidente mult mai neînsemnate se iscaseră războaie.

Demos se consultase degrabă cu arabii, explicându-le gravitatea impasului și le sugerase să retragă cămila de la vânzare. Dezamăgiți, dar înțelegând contextul, aceștia consimțiseră. Exemplarul valoros fusese scos din arenă, iar Demos anunțase că arabii hotărâseră în ultima clipă să-l păstreze pe splendidul rege al turmei lor pentru a obține pe mai departe progenituri de bună

calitate. Decizia îi punea pe fiii lui Ismael într-o postură ingrată. Din mulțime începuseră să se audă batjocuri și glume pe seama lor. Unii aruncau cu pietre. Ceata de arabi căzuți în dizgrație nu aveau cum să se apere și bătură, dezonorati, în retragere.

La întoarcerea acasă, întreaga situație fusese adusă la cunoștința regelui Aretas, care decisese pe loc și categoric ca de atunci încolo arabii să nu se mai implice în nicio afacere cu evreii. Trecuse deja un an de la aceste întâmplări. În această vară, crescătorii de cămile anunțaseră că plănuiesc să își scoată la vânzare prețioasa turmă în Damasc. Vestea se răspândi iute pretutindeni; și, drept urmare, expoziția din Ierusalim de Ziua Cincizecimii nu a prea avut trecere printre participanții care altădată îi sporeau prestigiul.

Pe când regele Aretas ținea sfat cu bătrânul și înțeleptul Ilderan, înștiințându-l de incredibila cerere a lui Irod de a duce tratative la Petra, sfetnicul îi spuse, după o tăcere îndelungată:

— Poate că dorește să ducem iarăși cămile la târgul lui de Cincizecime.

Aretas clătină încetișor din cap.

— Nu, bunul meu Ilderan. E ceva mult mai important decât cămilele.

Nu găseai pe lume oraș ca Petra. Nimeni nu îi cunoștea originea sau vechimea; poate o mie de ani ... Se știa că adăpostise cel puțin patru civilizații succesive și că purtase tot atâtea nume. În decursul ultimelor trei secole, cetatea aparținuse unei colonii înstărite de expați greci, care reușiseră, cu cheltuieli enorme, să îi confere o frumusețe neasemuită. Petra semăna acum cu Atena – mai puțin mahalalele și mirosurile grele.

Era mai mult decât un oraș; căci cuprindea, pe lângă o așezare urbană splendidă, remarcabilă prin arhitectura căilor, teatrelor, forumurilor, templelor și reședințelor impunătoare, și valea largă ce o adăpostea ca într-un căuș, cu pășuni verzi și câmpuri fertile hrănite din izvoare și torente fără număr.

Natura fusese darnică și în ce privește apărarea acestui oraș-stat independent, înconjurându-l cu un inel de munți stâncoși cu prăpăstii adânci care l-au preschimbat într-o fortăreață de necucerit. În Petra se putea intra doar prin două porți: cea de apus, unde o cărare bătătorită pentru cămile își începea unduirea spre Gaza cea îndepărtată și făcea legătura cu drumul de coastă ce ducea la Damasc și cea de miazăzi, care ducea spre Marea Roșie. Drumurile de acces în cetate treceau prin defilee înguste, mărginite de pereți uriași de stâncă, pe care doar o mână de străjeri le puteau apăra – și adesea o făceau – de cetele de tâlhari cutezători. Trecuse multă vreme de când orașul nu mai fusese în situația de a respinge o invazie serioasă: de fapt, niciodată de când era stăpânit de greci.

Firește că, de-a lungul vremii, devenise o cetate mult-râvnită, populată și repopulată cu negustori bogați de diferite culori și limbi, ale căror dinastii prosperaseră și se prăbușiseră apoi, una după alta, fiecare lăsând în urmă monumente și morminte pe care învingătorii le distrugneau spre a face loc propriilor monumente, chiar mai extravagante.

Potrivit cu ceea ce trecea drept istorie în Arabia – teritoriu unde oamenii nu prea se obosiseră să consemneze evenimente și fapte din trecut – cea mai recentă invazie în regiune fusese înfăptuită chiar de triburi de-ale lor, în urmă cu vreo cinci sute de ani. Atacatorii hotărâseră că venise rândul lor să intre pe porți și să jefuiască vechiul și bogatul oraș, aflat pe atunci în mâinile unei generații decadente de nabateeni. Cu pierderi minore în tabăra lor, arabii reușiseră să izgonească toți locuitorii rămași cu viață după măcel și luaseră toate lucrurile de oarecare valoare. Mai apoi începuseră să se întrebe ce să facă cu proaspăta achiziție căci, fiind un popor nomad, cetățile nu le erau de nicio trebuință.

După un răstimp de câteva secole, în care doar lilieci și hiene mai viețuiau prin părțile acelea, un anume Andrakos, ce căuta refugiu din calea invaziei romane, însoțit de un grup numeros de atenieni înstăriți, i-a oferit lui Retar, regele Arabiei, un preț surprinzător de mare pentru orașul părăsit. Foarte mulțumiți să aibă drept vecini un alt fel de oameni, care cunoscuseră multe

războaie, deci aveau să se poarte cum se cuvine, Retar le-a făgăduit atenienilor că arabii nu îi vor supăra niciodată, ba chiar a emis un decret prin care își avertiza poporul cu privire la inviolabilitatea cetății Petra. Porunca împărătească fusese respectată cu strășnicie, nu doar pentru că regele Retar se bucura de un imens respect, ci și pentru că pedeapsa pentru orice prejudiciu adus orașului era uciderea cu pietre. Așadar, Arabia a respectat întotdeauna tratatul de pace și, beneficiind de o asemenea garanțare a securității, Petra devenise cu timpul cel mai frumos oraș din lume.

Cât privește relațiile actuale dintre Petra și Arabia, se poate spune că erau ca și inexistente. Dacă îi întrebai pe arabi, grecii erau o ceată excentrică, ce își petrecea timpul cioplinind statui de piatră, pictând și citind suluri străvechi, scrise cu multă vreme în urmă de niște oameni la fel de leneși ca ei. Asemenea îndeletniciri, oricât de neprofitabile, nu făceau rău nimănui, iar dacă locuitorii Petrei voiau să își irosească în acest fel viața, ei bine, arabii cei realiști și neștiutori de carte erau dispuși să îi accepte ca atare. Petra, la rândul ei, nu știa despre arabi decât că aceștia creșteau și călăreau cei mai frumoși și nobili armăsari de pe fața pământului, că magnificele lor cămile – prea scumpe pentru a fi folosite la munci grele – erau crescute special pentru parade spectaculoase, unde apăreau împodobite cu harnașamente de argint și că lâna cu fire lungi a oilor din munții lor înalți era la mare căutare în rândul țesătorilor din Cezareea, Corint și Roma, pe când interesul arabilor privind arta de orice fel era practic inexistent. Deci, în afara faptului că temperatura corpurilor lor era aproximativ aceeași, cele două națiuni – arabii și grecii – nu aveau nimic în comun și se priveau cu o condescendență vag amestecată cu milă.

Cu prilejul urcării lui Aretas pe tronul Arabiei (ca să fim exacți, un onorabil cufăr din lemn de cedru, acoperit cu două blănuri albe de capră), o solie din Petra, bogat înveșmântată, sosise să își prezinte omagiile, cum se cuvine între buni vecini. Fusese o vizită agreabilă pentru toți cei implicați. Cărturarii din Petra se bucuraseră de primirea cuvenită rangului lor. Drept dar, îi aduseseră regelui Aretas un sul bogat ilustrat, cuprinzând

Istoria războiului peloponesian, scrisă de Tucidide; la rândul său, în semn de apreciere, Aretas trimisese guvernatorului Petrei o cămilă înaltă, zveltă și înfumurată, numită Retar în cinstea regelui arab care încheiase învoiala amicală cu grecii, în vremurile de demult. Iar când, la câteva săptămâni după încoronare, Aretas a primit vestea nostimă că Retar era de nestăpânit, a replicat muca-lit: „Atunci suntem chit!”

Ilderan, căpetenia Sfatului, înzestrat cu oarecare instincte politicienești și îndeajuns de chibzuit cât să aibă o viziune pe termen lung asupra relațiilor internaționale, îl sfătuisese în repetate rânduri pe Aretas să viziteze Petra.

— S-ar putea să vină o vreme, Sire, când va fi în avantajul nostru să-i cunoaștem îndeaproape pe oamenii aceia, spunea adesea Ilderan.

— Prea bine, Ilderan, răspundea Aretas. Vom face și asta la momentul potrivit. Însă tânărul rege avea multe probleme urgente pe cap. De aceea nu găsisese timp să viziteze Petra, dar nici nu simțea vreo tragere de inimă să se pună singur într-o poziție inferioară, în compania acelor oameni al căror mod de trai și de gândire se deosebea atât de mult de al său. Într-o zi, Ilderan, nutrind încă nădejdea unei prietenii mai apropiate cu grecii, menționase în treacăt că Irod și fiii săi vizitau deseori Petra.

— Asta mă face și mai puțin dornic să merg acolo, îi răspunsese Aretas aproape grosolan. Dacă regele evreilor a căpătat trecere înaintea guvernatorului Petrei, atunci avem un motiv în plus să păstrăm distanța.

Era ziua în amiaza mare când suita arabă ajunsese, pe căi ocolitoare, la intrarea dinspre miazăzi a orașului Petra. Un detașament de gardă, în uniforme strălucitoare, îi întâmpină în trecătoare pe oaspeții așteptați și îi conduse prin defileul fortificat.

După ce au parcurs vreo trei mile călare, pe un drum bine întreținut, flancat de pășuni verzi și livezi printre care se zăreau ici-colo vile spațioase cu o arhitectură superbă, vizitatorii au urcat un deal cu pantă domoală, pe culmea căruia, strunindu-și

caii, s-au desfătat cu priveliștea uluitoare a orașului de marmură din vale. Mai apoi, au descălecat pentru a-și odihni armăsarii. Aretas și Ilderan s-au retras mai la o parte și, pentru câteva clipe au parcurs cu privirea, în tăcere, panorama minunată.

Tabăra regelui Irod, ușor de reperat în peisaj, fusese deja ridicată într-un parc vast din centrul orașului, ocupând cel puțin trei sferturi din suprafața acestuia. Corturile viu colorate și stindardele ce se unduiau vioi în bătaia vântului îl făcură pe Aretas să mormăie în barbă că era un spectacol chiar mai vulgar decât anticipase din partea evreilor veșnic tânguitori.

— Aici se vede mâna romanilor, Sire, remarcă Ilderan. Irod nu uită în ce fel a ajuns la domnie.

— Cam așa-i, murmură Aretas. Ce zi norocoasă a fost pentru neobrăzatul țânc idumeu, când temerarul lui tată a oprit săgeata egipteană menită lui Cassius!

— M-am întrebat adesea, Sire, rosti tăragănat bătrânul Ilderan, dacă Cassius ar mai fi fost la fel de generos cu dovezile de recunoștință de ar fi știut câtă avere vor strânge acești idumei în Iudeea.

— Nu e niciodată prea târziu ca imperiul să repare un act greșit de generozitate, răspunse Aretas.

— Adevărat, însă nu-i nicio grabă. Irod a luat în stăpânire un Ierusalim clădit din cărămizi arse la soare și l-a reconstruit din granit și marmură. Venerabilul Augustus ar trebui să îl lase să desăvârșească lucrarea pe cheltuiala evreilor. Asta pe lângă faptul că Iudeea plătește un tribut exorbitant, continuă Ilderan. De ce ar trimite împăratul armata pentru a ucide gâsca cu ouă de aur?

— Chiar și așa, probabil că nopțile lui Irod sunt bânuite de coșmaruri ... Ce zici, pornim spre oraș, Ilderan?

Bătrânul sfetnic nu consimți de îndată. Încruntat, arată spre tabăra evreilor cu biciul de călărie, remarcând sec:

— Irod a ocupat tot parcul, mai puțin un colțisor, Sire. De bună seamă că se așteaptă să ne mulțumim cu puținul rămas. Aș îndrăzni să spun că ideea aceasta i se potrivește mănuașă.